

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 165

Maribor, petek 24. julia 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nemčija v veliki stiski

DRŽAVNE BLAGAJNE SO PRAZNE. — RAZOČARANJE NAD LONDONOM. — OJAČENA POZICIJA FRANCIJE. — NEMŠKI FINANČNI MINISTER DIETRICH ODPOTUJE V PARIZ.

LONDON, 24. julia. Proti pričakovanju je bila konferenca sedmih sil, na katero so polagali Nemci toliko upov, že včeraj predčasno zaključena. Potek konference je pokazal, da je zaenkrat še nemogoče pristopiti k odločnemu reševanju velikih vprašanj in da se mora javnost zadovoljiti z najmanjšimi odredbami za omejitve nemške finančne krize. Poleg delnega omiljenja francosko-nemške napetosti je uspelo londonski konferenci samo še izposlovati sklep prizadevanj držav, da podaljšajo kratkoročne kredite Nemčiji in da se sestanejo po temeljitem studiju nemških finančnih prilik k novi konferenci. V tem smislu je stilizirano tudi poročilo o sklepih konference, ki sta ga podpisala predsednik Macdonald in generalni tajnik konference Maurice Hankey.

Vsekakor pa je gotovo, da se bodo razgovori državnikov nadaljevali. Tako odpotujeta že v ponedeljek v Berlin Macdonald in Henderson, dočim bo ameriški državni tajnik Stimson odpotoval v nemško prestolnico že v soboto skupno z nemško delegacijo. Nič manj važen ne bo sestanek med predsednikom francoske vlade Lavalom, Briandom in kancelarjem Brüningom ter Curtiusom, ki se bo vršil še tekom avgusta v Berlinu ali Švici. Na tem sestanku bodo poskušali Francozi in Nemci rešiti sporna medsebojna vprašanja brez posredovanja drugih velesil, kakor je bil to že slučaj v Locarnu.

Zaključek londonske konference se v različnih državah zelo različno komentira. V Berlinu tisk ne taj svojega razočaranja, ki izzveni v klicu, da prihaja nemška delegacija iz Londona brez denarja, brez kreditov in obljub, da dobi v dolednem času rešilno veliko posojilo. Posebno ostro piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki pravi, da bi lahko opravili nosle, katere so izvršili s tolikim trudom državniki v Londonu, bančniki sami med seboj.

Zadovoljen ni tudi pariški tisk. Posebno ostre komentarje priločujejo levičarski listi kot radikalna »Republique« in socialistični »Populaire«. Po njihovem mnenju je bila konferenca premalo pripravljena ter je spričo tega povsem logično, da so bili sprejeti sklepi, ki imajo samo zasilen značaj.

Kritično stališče sta zavzela tudi ameriška lista »New York Times« in »Herald Tribune«, ki napovedujeta, da ne bodo pristali ameriški bančniki na spremeni-
tevi kratkoročnih kreditov v dolgoročne in da bodo stremeli odslej predvsem za tem, da čim preje potegnejo iz Nemčije svoje kratkoročne kredite.

»Times« pa pišejo, da bi bilo nepredvidno tačiti razočaranje angleške javnosti, ki je nastopilo po londonski konfe-

renci. Vzrok slabega izida te tako dalekosežno zamišljene konference leže ne samo v plačevanju nemških reparacij, nego na vsem sistemu plačevanja vojnih dolgov Združenim državam, ki prejema-
lo samo od Anglije dnevno na ta račun 100.000 funtov sterlingov.

PARIZ, 24. julia. Kar se tiče praktičnih in tehničnih rezultatov londonske konference, tukajšnji politični krogi že priznavajo, da so zelo revni. Vendar pa je v političnem oziru zaznamovati dva važna dogodka: ojačanje diplomatske pozicije Francije in velik korak v smeri nemško-francoskega sporazuma. Francija, naglašajo listi, je prvič po svetovni vojni odšla z mednarodne konference, ne da bi ji bilo treba kaj žrtvovati. Povdarjajoč Lavalove izjave v Londonu, naglašajo francosko časopisje, da se bo diplomatski boj šele sedaj intenzivno nadaljeval in je zato pričakovati od obiska angleških in ameriških državnikov v Berlinu ugodnih rezultatov. »Matin« zatrjuje, da so razgovori z Nemčijo že tako napredovali, da se že pojavljajo obrisi nemško-francoske gospodarske zednice. V Londonu se je razpravljalo tudi že o saarskem vprašanju in so bile določene smernice za skupno nemško-francosko politično akcijo v srednji in jugovzhodni Evropi. Francija je pripravljena podpirati gospodarski vpliv na jugovzhod Evrope z vsemi svojimi političnimi sredstvi in se zavzeti celo za interesno skupnost, ako Nemčija opusti načrt carinske zveze z Avstrijo.

LONDON, 24. julia. Francoski ministrski predsednik Laval je izjavil pred odhodom novinarjem, da o obnovitvi zaupanja tako dolgo ni govora, dokler ne bodo razjasnjeni odnosi med Nemčijo in Francijo, kar bi prineslo šele pravi mir in varnost. Z londonsko konferenco naloge državnikov še nikakor niso končane. Končno, je naglašal Laval, se bodo prihodnja pogajanja nadaljevala v istem duhu, kakor v Parizu in Londonu. Kajti le na ta način je mogoče priti do resničnega miru.

BERLIN, 24. julia. Vsi listi naglašajo, da je Nemčija zopet navezana na samopomoč in da Nemčiji v sedanjem položaju ni dosti pomagano. Vladno časopisje pa odločno zavrača trditve nacionalistov, da je Brüning s svojim potovanjem v Pariz znova ponižal Nemčijo ter zagovarja sporazum s Francijo, kjer so vrata do velikega posojila.

Glede na slabo stanje državnih blagajen se bavi vlada z novimi zasilnimi naredbami. Finančni minister zahteva od državnih oblasti največjo varčnost, češ da bo sledil bankrot, ako se odredbe vlade ne izpolnijo brez izjeme. Državne

blagajne so prazne. Vladni krogi razmotirajo o pomnožitvi obtoka bankovcev. Finančni minister Dietrich odpotuje te dni v Pariz in London, da dobi nov rediskontni kredit, s katerim bi si država pomagala do jeseni.

Domače vesti

Iz Zveze kulturnih društev v Mariboru.

Ker sem do pričetka konca meseca avgusta na dopustu izven Maribora, prošim vsa društva in posameznike, naj se talas obračajo na ZKD res samo v njih-
nih zadevah in sicer na naslov: Zveza kulturnih društev, Maribor, Cankarjeva 1, ker je preskrbljeno, da bo vsa zadevna korespondenca rešena čimprej. Na noben način pa ne pošiljajte na Zvezo ali na moj privatni naslov stvari, ki so namenjene obenem tudi za uredništvo »Večernika« ali »Jutra«. — Vekoslav Spindler, predsednik ZKD.

Razsodišče za ocenitev fotografij

na natečaj pripravljalnega odbora za prireditve tujsko-prometne razstave je poslovalo dne 21. julia. Natečaja se je udeležilo šest konkurentov in sicer pod gesli: »Visla« s 24 slikami, »Fot. Ario« z 31 slikami, »Narava« z 9 slikami, »Kodak« z 12 slikami, »Tessar« z 82 slikami in »Lepa Jugoslavija« z 21 slikami. Priznalo je sliki »Pohorje« pod geslom »Tessar« (prof. Jože Kozak, Ljubljana) prvo nagrado Din 750.—, sliki »Gornje Jezersko« pod geslom »Lepa Jugoslavija« (Josip Kunaver, Ljubljana) drugo nagrado Din 500.—, sliki »Kranj« pod geslom »Kodak« (Skerlep Janko, Ljubljana) tretjo nagrado Din 300. Dalje je priznalo nagrado po Din 150.— še nastopnim slikam: Peč-Petelinjek, Bled, Golica, Martuljkova skupina, Kamniške planine, Špič skupina, Kamniška Bistrica in Prastara gorenjska kuhinja pod geslom »Fot. Ario« (Cveto Švigelj, Ljubljana).

Oddaja zakupa restavracije na poštab Maribor gl. kol.

se bo vršila potom licitacije dne 12. avgusta pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglaš je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Nezgoda.

Franc Primec, posestnik v Hotinji vasi, je v sredo zvečer padel tako nesrečno s hleva, da je dobil težke notranje poškodbe. Lečijo ga v domači oskrbi.

Po treh letih

je prišel v roke pravice delavec Mikša Anton, ki ga zasleduje sodišče iz Konjice že iz leta 1928, ko je s kolom hudo ranil posestnika Janeza Kokolja iz Kota št. 10. Po izvršenem činu je Mikša pobegnil v Avstrijo, kjer je delal pri kmetih kot hlapec. Nedavno pa se je stepel in bil po prestopu kazni v Avstriji izročen odgon-
skim potom naši policiji, ki ga je sedaj poslala konjiškemu sodišču.

Clara pacta, boni amici

Enaka usoda, kakor veliko pomorsko razorožitevno konferenco, ki se je vršila lani v Londonu na pobudo angleškega ministrskega predsednika Macdonalda in ki naj bi napravila konec tekmovalnemu oboroževanju velesil na morju, je zadela tudi sedanjo londonsko konferenco, ki naj bi s sanacijo nemških financ odstranila stalno nevarnost za evropsko gospodarstvo in sploh za ves svet. Sicer pa je preprečila sicer neizbežni kaos. Proti pričakovanju je bila namreč zaključena že včeraj opoldne in je bil njen rezultat enak kakor uspeh njene predhodnice: polovičarski — negativen.

Londonska konferenca se je vršila stalno pod devizo: S Francijo ali brez nje. Nemški delegati so odšli po neuspeh pogajanjih v Parizu zelo samozavestno v London. Vedeli so, da jim je podpora Amerike in Anglije zagotovljena in so bili zato prepričani, da bo končno Francija hočeš nočeš morala odstopiti od svojih zahtev in odpreti na široko svoje bogate zlate zakladnice, ki naj bi spravile skrahirane nemške finance zopet v ravovesje. Nemškimi državnikom je bilo dobro znano, da sta Anglija in Amerika silno zainteresirani na tem, da ne pride do gospodarskega poloma v Nemčiji, kajti obe državi bi v tem primeru izgubile okrog 1200 milijonov dolarjev, ki ste jih plasirali v Nemčijo, dočim je francoski kapital le neznatno prizadet. Kljub temu pa so se Nemci temeljito prevarili in je zato razočaranje sedaj tem večje.

Finančni in politični adut je imela namreč v rokah Francija in nikdo drugi. To so spoznali kmalu tudi Nemci, a bilo je že prepozno. Stališča, ki so je zavzeli napram francoskim političnim zahtevam pri pogajanjih s francoskimi državniki v Parizu, niso mogli kar čez noč izpremeniti, ker bi bil odmev v Nemčiji premočen in bi pomenilo to tudi popolno kapitulacijo. Uvideli pa so, da nikakor ni bilo prav, da so bili v Parizu tako indiferentni in da so se preveč zanašali na London, misleč, da se bo dalo tamkaj lošči mogoče več in če treba tudi — brez Francije. Toda po izkušnjah s prvimi Hooverovim načrtom sedaj tudi londonska konferenca ni mogla omiliti razočaranja. Niti Amerika niti Anglija niste mogli pripomoči Nemčiji do toliko zaželenih dolgoročnih kreditov in velikega milijardnega posojila ter v tem pogledu od njih tudi niso bili izvršeni nobeni poizkusi. To je mogla storiti edino Francija, ki je bila k temu tudi pripravljena, vendar samo bila pod gotovimi pogoji polit. značaja, v kar je bila popolnoma upravičena. Kdor komu zaupa denar, mora imeti v svojega dolžnika tudi zaupanje in jamstva od njega. Ker pa nemški državniki niti v Parizu niti v Londonu niso mogli nuditi nobenih političnih garancij, je bila s tem usoda londonske konference zapечатena že v naprej. Tako velikega potezno napovedana Hooverova druga akcija se je čez noč razblinila v nič in poprej tako obširni program se je izpremenil v minimalnega.

Temu primeren je seveda tudi rezultat konference. V interesu ohranitve finančnega ravnovesja Nemčije in v omiljenje težke gospodarske krize, ki je zajela ves svet, so države, zastopane na londonski konferenci, sklenile podaljšati Nemčiji dosedanje kratkoročne kredite za enkrat za tri mesece, oziroma

ročale pa bodo vrh tega, da naj se vzpostavi tudi že odtegnjeni krediti. To pa je tudi vse in nič več, kar je bilo na londonski konferenci doseženo v korist Nemčije in njene-
ga gospodarstva. Dolgoročni krediti in veliko posojilo so padli v vodo.

S sklepom londonske konference pa seveda Nemčiji ne bo dosti pomagano. Za enkrat je sicer rešena krize na denarnem trgu, ponehal bo morda tudi naval na njene banke in beg denarja iz države bo vsaj začasno ponehal. Toda kratkoročni krediti se bodo morali slej ali prej vendarle plačati, kar pome-

ni, da čakajo Nemčijo še dnevi velikega pomanjkanja.

In kaj potem. Le ena pot je odprta. Prejale bi Nemčija morala ugrizniti v kisló jablko in potrkati se enkrat na pariška vrata, v katerih tiči ključ za gospodarsko sanacijo Nemčije in za katerimi so zaprti tudi pozori, pod katerimi je mogoče priti do bogatih virov zlate francoske zakladnice. Le s Francijo, ne brez nje in še manj proti njej, to bi moralo biti geslo nemške finančne politike. Sicer pa je tudi Amerika sama opozorila nemške državnike, da je morebitna ne-

na izdatna pomoč Nemčiji odvisna v prvi vrsti od vzpostavitve rednih političnih odnosov med Nemčijo in Francijo.

Konferenca, ki je bila včeraj zaključena v Londonu, se bo najbrže nadaljevala jeseni, da reši še ostala vsa nerešena vprašanja. Macdonald in Henderson odpotujeta te dni v Berlin, prihodnji mesec pa bo imela nemška prestolnica v gosteh tudi Laval in Brianda. Upajmo, da pride do takrat v Berlinu že do iztuzenja in da dobe merodajni nemški državniki potem novo potno povelje: Nazaj v Pariz! Clara pacta, boni amici!

Pred gradnjo železnice na Pohorje

NOV MEJNIK V RAZVOJU TUJSKEGA PROMETA V NAŠEM MESTU.

Maribor, 24. julija.

Snoči se je vršil v lovski sobi restavracije Ore I. izredni občni zbor »Pohorske železnice«, ki ga je otvoril in vodil predsednik zadruga, župan dr. Juvan. Občnega zbora se je udeležilo veliko števil zadržnikov, ki so ves čas pozorno sledili poročilom odbora ter ponovno dali duška svoji želji, da dobi naše Pohorje toliko potrebno prometno zvezo, ki je bo šele odkrila tudi zunanemu svetu.

Po pozdravu zadržnikov in predstavnikov tiska je prišel g. župan takoj z izčrpnim poročilom o stanju akcije za zgraditev Pohorske železnice, ki je stopila sedaj v odločilni stadij. Uvodoma je v kratkih besedah očrtal vse težave, s katerimi se je morala boriti zadruga od početka pa do danes in naprosil nato, da občni zbor odobri zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil sprejet brez debate soglasno.

Po odobritvi zapisnika je poročal dr. Juvan o sedanjem stanju akcije za izgraditev zadruginega programa. Na podlagi proračunov in načrta pogodbe, ki ga je izdelala renomirana monakoška tvrdka za gradnjo gorskih železnic, Fühles in Schulze, bo potrebnih za izgraditev Pohorske železnice okoli 2.250.000 Din. Od tega bo dala zadruga milijon in pol milijon, banovina in mestna občina mariborska pa vsaka po 500.000 Din. Doslej je vpisanih že za 1 milijon dinarjev deležev, od katerih je vplačanih 300.000 Din. Naloga odbora bo sedaj, da zbere še za pol milijona deležev.

Vplačane prispevke mestne občine bo ručeno na prvi občinski seji, ker je od nje odvisno tudi sočelo vanje Dravske banovine, ki je pripravljena sodelovati samo pod pogojem, če vplača občina enak prispevek. Prispevek občine in banovine je mišljen kot brezobrestno posojilo zadrugi, ki ga bo pričela amortizirati in odplačevati šele tedaj, ko bodo poravnani vsi obsegi za gradnjo železnice ter izplačan kredit monakovske tvrdke. Ostali znesek pa bo kreditirala monakovska tvrdka, ki bo gradila železnico. Tvrdka bo imela zato hipoteko in zaslužen ves dohodek iz potniškega prometa.

Nato je obrazložil g. župan še noračun in tehnični načrt železnice, ki bo talna žična železnica z žičnimi zavorami, izgrajena na najmodernejši način. Tudi bo po pobočju Pohorja in sicer

svetu, ki ga je brezplačno odstopil drugi veleposestnik Reiser, zakar se mu zadruga iskreno zahvaljuje. Proga bo enotirna, v sredi pa bo izogibalšče. Na progi bosta obratovala dva osebna in dva tovorna vozova. Pogon bo električen. Skupni stroški bodo znašali Din 5.250.000 in sicer za mehanična dela, vozove, tračnice, telefonske in signalne naprave 1.980.000 Din, montaža bo znašala 509.750 Din, električni daljnovod in transformator 175.000, posebne telefonske in signalne naprave 35.000, dolinska postaja 165.000, planinska postaja 680.000, proga pa 1.704.800.

Rentabilitetni račun pa predvideva 40.000 oseb letnega prometa. Cena za vožnjo bo gori in doli 25 Din, torej skupno 1 milijon Din, prevoz materijala in živil 300.000 Din in prevoz stavbenega materijala 300.000 letno, skupaj 1.600.000 Din dohodkov. Izdatki pa, za obratne stroške 198.000 Din, amortizacija, obrestovanje, zavarovanje, odpisi, davki, reklama in dr. 602.000 Din, skupaj torej 800.000 Din, tako da ostane letno za odplačilo kredita, ki ga bo dala tvrdka Fühles in Schulze, še 800.000 Din.

Proračun je pregledal doslej za zadrugo inž. Šlajmer, za banovino in mestno občino pa ga bo pregledal še inž. Dietrich iz Ljubljane. V zvezi s postavitvijo dolžinske postaje v Pekrah se je obvezal tamonjski občinski svet, da votira 50.000 Din za izgraditev avtomobilske poti iz Limbuša v Pekre.

Po odobritvi poročila predsednika zadruga g. dr. Juvana je občni zbor soglasno odobril pooblastilo odboru in nadzorstvenemu svetu, da sklene na podlagi načrtov in pogodbe, ki jo nudi tvrdka Fühles in Schulze s to najprimernejši angažma za zgraditev pohorske železnice.

Ob tej priložnosti v kraških gozdovih zdravila sklep občnega zbora tudi g. načelnik SPD podružnice Maribor dr. Senjor in predsednik gremija mariborskih trgovcev g. Weixl.

Kot predzadnja točka je bila soglasno sprejeta sprememba statuta zadruga »Zadruga za graditev Pohorske železnice«.

Pri slučajnostih sta pozdravila občni zbor še g. Verlič in zastopnik monakovske tvrdke gosp. nadinženjer Wenger, nakar je ob pol 11. uri zaključil predsednik dr. Juvan lepo uspešno skupščino, ki pomenja nov mejnik v razvoju tujkega prometa v Mariboru.

da merodajni že enkrat temeljito očistijo ta Avgijev hlev, da odpravijo tujce, ki so brezpravno tukaj, in pomagajo do kruha v Jugoslaviji — Jugoslovenom. — Upamo, da se bo to zgodilo v spominu na tiste množice naših, ki so jih letos spomladi vrnil iz Avstrije v Jugoslavijo, brez sentimentalnosti. —

Električna razsvetljava v Pohorskem domu.

Električna instalacija v Pohorskem domu je sedaj v celnem dovršena. In te dni e bilo za pohorske goste letoviščarje veliko planinsko doživetje: v hipu, ko se je obrnilo stikalo so se obednica, vsi hodniki, vse sobe in vse pritlikline zagledale v jasnobeli električni luči, ves Dom je zažarel v bajni svetlobi, ki je še zunaj v svetlih žarkih odsevala v zeleni pohorske šume. Prvi planinski dom v naši državi je Pohorski, ki je napeljal električno razsvetlavo v svoje prostore. Tak dogodek je vreden, da je zabeležen tudi v javnosti. —

Pregled avtobusov in avtotakšijev.

Vse posestnike avtobusov in avtotakšijev opozarjamo, da se bo vršil zadnji pregled še ne pregledanih vozil 27. tm. ob 15. uri pred poslopjem sreskega načelstva v Mariboru. Nepregledana vozila bodo stavljena z prometa, proti lastnikom pa bo uvedeno strogo postopanje. Poleg tega bodo njihova vozila naknadno pregledana na domu in sicer na njihov račun.

Cirka se ni, pa že imamo »cirkus«!

Včeraj so prispeli v Maribor na avtomobilih prvi emisari francoskega cirkusa »Amar«. Mariborčani, željni spreminjajočih se enoličnosti, so postajali pred kioski, kjer se je nalepila cirkuška reklama. — Med lepaki, ki predočujejo divje scene pa so nalepili oglas, tiskan v Zagrebu in Mariborčani si razbijajo glave, kje je »Trg Madelaine«... Brihtnejši so pogruntali, da je to magdalenski trg. — Bratje Amar, ki napovedujejo, da privedejo k nam 20 dresiranih levov, morajo pred števili jezikovnimi »kozli« Zagrebčanov stopiti v respektno ozadje. Tako pa imamo cirkus že teden prej.

Otvoritev strelšča v Hotinji vasi.

Dne 9. avgusta bo slovesno otvorjeno v Hotinji vasi strelšče. Obenem bo pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marušića r. prapor tamkajšnje Streljaške družine. Hotinja vas bo imela s tem prva za Mariborom lepo urejeno strelšče, na kar so člani in občina lahko ponosni. Gradnja pravega strelšča je privedla že marsikterega novega člana in prepričani smo, da se bo strelski sport v našem kraju sedaj še bolj razvil. —

Koncert vojaške godbe v parku.

Ki se bo vršil v nedeljo, 26. t. m. od 11. do 12. ure, ima sledeči spored: 1. Štolc, koračnica brata Pohla. 2. Suppe, uvertira k operi »Bandite«. 3. Smetana: Višegrad, simfonična pesem št. 1 »Moja domovina«. 4. Kliment, potpuri »Dunajske melodije«. 5. Svoboda, fantazija »Jubezen v prirodi«. 6. Abraham: Pesem in fokstrot.

Iz Hotinje vasi.

Po smrti načelnika gasilnega društva, bivšega župana g. Fr. Piška, je bil izvoljen za njegovega naslednika zaslužni gasilski delavec, kolarski mojster g. Alojzij Kac. Društvo priredi dne 15. avgusta veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen nakupu nove motorne brizgalne. Nujno potreben je popravi tudi požarni stolp. —

Iz Ruš.

Za odhodnico in poslovilno predstavo g. Ludvika Verka je bila dne 19. t. m. uprizorjena Z. Kosmova drama »Morje«, ki kateri so sodelovali domači igralci. Igra kot taka je krasne vsebine, žal pa ni nudila publiki onega užitka, kot je bilo pričakovati. Višek je dosegel pomorski kapitan Blagović in to koncem III. dejanja. Scenarija je bila vredna pohvale, ter gre vsa čast režiserju g. Franju Šorniku. Bile so le tu in tam tehnične ovire v manipulaciji razsvetljave in bilo bi želeli, da se to v bodoče izpopolni. —

Neznanje oti.

V »Večerniku« je našel kolosar podrl »Sletnega Velizarja Megliča. Fantek se je precej potolkel po levi roki. V Linhartovem dvoru pa je padel na strop. Četudi Drago Božič, ki se ni hotel prebiti, sta bila prepeljana v splošno bolnišnico. —

Udeležence sokolskega taborenja v Logarski dolini

odpotojujejo iz Maribora v ponedeljek ob 5.30 zjutraj. Odhod z glavnega kolodvoza. Sestanek vseh udeležencev v nedeljo ob 17. uri v sobi župnega odbora narodnega doma. —

Ironija, bahavost, neumnost.

Gospod urednik, prosim ne zameriti zgornje trpke besede: sililo mi je pero in zmuznejo na papir. Kako to? Glejte zato: Te dni sta privozila v našo vas nek v Slovenskih gorah pozno zvečer dva lična avtomobila. Izstopila je pred gostilno mešana družba gospodov in dam. Zagibal sem se v posteljo in prebral novice o diplomatski konferenci v Parizu. Pihnil sem luč in zadremal. Pa se zbudim iz svetovnih sanj vrišč in petje. Ura pol 12, petje in govornica nemška. Dobro, le naj se povedrijo, nikdo mi ne brani, saj jim tudi dobro de poletje. Podoželsko zelenje, kjer se lahko lepo lepo razgibljejo. Naenkrat zabučijo s krepkimi povdarki pesem: Wir fürchten nur Gott da oben und sonst niemanden auf Erden! Saprmiš, si mislim: To me pa spominja na Viljemovo rožljanje s »schimmernde Wähe«, spominja na me tudi na 9. november 1918, ko je maršal Foch svetoval pohod zavezniških čet v Berlin, pa so poraženi Nemci prosili: Za božjo voljo, nikar, in so res našli usmiljenje, katerega oni seve 1871. leta niso hoteli poznati. — Ko pišem te vrstice, pride k meni neka gospa vsa razburjena: »Jezus, Jezus, gospod, veste kaj sem slišala?« — »No, kaj za božjo voljo?« — Pri »Spilfeldu« že baje kopljejo strelske jarkove, vojska bo?« — »To je neumnost, kdo jo je izčepknil!«, jo zavrnem »Jezus, pa vojaki že stavijo tudi šotore. — »Seveda jih postavlja straža na meji, ali če imajo vojaške vaje« — in komaj sem prestrašeni dokazal, da je tako čepkanje le oslovno riganje.

Aretacije.

Zaradi prodaje dežnika sumljivega izvora je bila aretirana stara znanka policije Vernik Marija. — L. Štefan pa je prespal pri Grafu, ker je bil pregleden na cesti. —

Velesajem v Lipskem.

Kakor nam javlja uprava lipskega velesajma, se bo vršil ta letos od 30. avgusta pa do 3. septembra. Sočasno se bo vršil na nepokritih hodnikih razstavnih prostorov 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 sajem za stavbinske, hišne in pogonske potrebščine. Tekstilni sajem pa bo zaključen že 2. septembra. Vsa pojasnila daje brezplačno: W. Erken, Zagreb, Star ševičev trg 6 I, telefon 75-91, brzojavni naslov: Erkenag, Zagreb, ali pa: Oфицијелни урад липскега велесејма, Beograd, Милојева 33.

Iziemna prilika!

Nad 500 slik v okvirju, svete in druge, razne velikosti se proda po čudovito nizki ceni že od Din 50.— **Prej v veletrgovini V. WEIXL, Trubarjeva ulica 8.**

Ne zamudite te izjemne prilike!

Srečke za III. razred državne razredne loterije

so prispele in jih igralci lahko zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru.

Dr. Jože Sekula

se je vrnil z dopusta in zopet redno ordinira, dop. 8.—9., pop. 14.—15.

Dr. Marinič,

Trubarjeva ul. 11, ne ordinira do konca avgusta. —

Kaj ne ugaja hotelskim gostom.

Lastnik nekega newyorškega hotela je potom posebne okrožnice vprašal bivše goste za razloge, ki so bili merodajni, da so zapustili njegov hotel. Odgovori so bili zanimivi: 70 odstotkov bivših gostov se je pritožilo, da je bilo hotelsko osebje premalo uljudno, 14 odstotkov, da so cene previsoke, 10 odstotkov, da je slaba kuhinja in postrežba, 7 odstotkov napačnih informacij. Šest odstotkov gostov se je pritožilo, da jih je hotelsko osebje čisto nadlegovalo, da naj napravijo večje zahtevke, štiri odstotki radi nerimne reklame in le dva odstotka radi prepočasne postrežbe. Rezultat te ankizice bo vse, kakor merodajni tudi za evropske, še posebej pa za naše razmere.

Mariborski in dneni drobiž

Kam z našim trgovskim naraščajem?

Trgovsko akademijo in oba enoletna trgovska tečaja je izdelalo letos približno 80 učencev in učenk. Od teh jih je danes zelo malo pri kruhu, pri belem kruhu sploh nikogar, večina pa nima niti izgleda, da dobi v doglednem času boljše mesto. Zakaj?

Naša industrija in veletrgovina je v nemških rokah in namešča navadno v prvi vrsti Nemce. Število Nemcev, ki ga je izkazalo ljudska štetje (okoli 2900), poddržavata v ogromni večini ravno industrija in veletrgovina, ki živita skoro izključno od nas. Seveda se ne dela razlika med našimi in inozemskimi Nemci, katerih število je zelo veliko in bi moglo v najkrajšem času še bolj narasti, če si predstavimo težke prilike, ki so nastopile v Avstriji in Nemčiji. Vsi ti uslužbenki se nameščajo pod krinko strokovno izobraženih delavcev in z izgovorom, da naš trgovski naraščaj ne obvlada dovolj no nameščine.

V zadnji trditvi bo nekaj resnice in zato apeliramo na vse učiteljstvo, ki poučuje ta predmet, da zahteva od učencev tudi primerno znanje, kajti s popustljivostjo se posamezniku ne koristi, kakor vidimo, narodni stvarci pa ogromno škoduje. Danes ni več mesta sentimentalnosti v šolah; učitelji niso več, kakor ob času Avstrije, angelji-varuhi slovenskega, od večine učiteljskega zbora prega-

njanega dijaštva. Nasprotno, materijala imamo dandanes preveč in edino pravilno je izbrati od dobrega na boljše, vse drugo pa zavrniti, sicer pride v najkrajšem času do strašne hiperprodukcije.

Drugo je na vprašanje, ali je nemščina v naši trgovini in industriji res tako neobhodno potrebna in nenadomestljiva, kakor ti krogi vedno povdarjajo. Ker imata ti dve grani gospodarstva do 90% opraviti z domačimi odjemalci, če se dalje vse knjige vodijo izključno le v državnem jeziku, kakor bi se morale, in če se nastavlja domače delavstvo, potem bi dosledno morala imeti slovenščina in srbohrvaščina povsod dominantno mesto. Toda, kdo je pa doslej kontroliral, ali se tudi postopa po vseh določbah, katerih namen je, braniti pravice domačega elementa proti vsiljivemu tujcu? Zdi se nam, da tudi odgovorni pozabljajo, da je Jugoslavija nacionalna država, ker ne kažejo v tem vprašanju niti tiste strogosti in doslednosti kakor uradniki predvojne Avstrije, ki so zatirali nas in protežirali Nemce, čeprav ni bila Avstrija nacionalna država. Kake razmere danes vladajo na tem polju, pričča razgovor med dvema nemškima gospodičinama, nastavljenima v neki tukajšnji nemški industriji. Ena vpraša drugo, ali se je že začela učiti slovenščine oziroma srbohrvaščine, a ta odgovori: »Mit diesen Sprachen gebe ich mich nicht ab, sie sind mir viel zu minder.« Iz navedenega sledi, da je skrajni čas,

Gremijalni zbor u Konjicah

V torek dne 21. t. m. je konjiški gremij trgovcev ob prav povoljni udeležbi izvršil svoj redni letni občni zbor, kateremu so prisostvovali tudi sreski podnačelnik g. Dereani, obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik, zastopnik zbornice TOI g. Bruderman in tajnik Zveze trgovskih gremijev g. Kaiser. Načelnik gremija g. Šumer je podal obširno in pregledno poročilo o delu gremija v prejšnjem poslovnem letu, iz katerega posnemamo, da je gremij štel koncem lanskega leta članov 165, pomočnikov 56, vajencev pa 34, iz česar sledi, da je število članov in vajencev padlo, število pomočnikov pa porastlo, kar je zelo veselo znamenje. Med člani je največ trgovcev z lesom in sicer 78, razen tega 58 trgovin z mešaním blagom. Obračun izkazuje Din 24.721.40 dohodkov in Din 473.01 poslovnega prebitka. Gremijalno premoženje je narastlo na Din 41.268.44. Za tekoče leto so izdatki proračunani na Din 17.000 in se bodo krili iz članske doklade po Din 40.-ozir. Din 10.— na člana in po Din 10 na pomočnika.

V gremijalno načelstvo so bili izvoljeni: Šumer Martin kot načelnik, Bruderman Leopold in Petek Anton kot podnačelnika, Hraštnik Franc, Hofbauer Ivan, Jerman Ivan, Jurak Josip, Kurnik Josip, Nagode Ivana, Vester Matilda, Valenčak Anton, Vidmar Matija in Zore Franc kot odborniki. Občni zbor je sklenil deloma spremeniti svoja pravila in vnesti določbo o obligatornih vajeniških preizkušnjah in o prepovedi dajanja priložnostnih daril radi konkurence. Tudi je ponovil svojo zahtevo, da se uvede na konjiški železniški progi večerni vlak in trg Konjice telefonsko zveže z železniško postajo.

Na zborovanju je obširno predaval zvezni tajnik g. Kaiser o aktualnih trgovskih vprašanih in delovanju zvezne organizacije, g. Založnik pa je naglašal važnost izobrazbe za trgovski stan in pomen trgovstva za narod in državo ter priporočal večje zanimanje za samopomočno delo. Zborovanje je poteklo v najlepšem soglasju.

Denarna zbirka italijanskega kralja

Največjo zbirko denarja ima dandanes na svetu vsekakor sedanji italijanski kralj Viktor Emanuel. Pričel je ž njo ravno pred 50 leti kot mornariški oficir na križarki »Caraciolo«. Nekoč je dobil neko papeško novčanico. Spravil jo je n ko je postala znana njegova ljubezen do numizmatike, je njegova zbirka od leta do leta naraščala. L. 1896, ko je postal princ divizionar v Florenci, je štela zbirka 12.000, l. 1900 že 22.000 komadov najrazličnejših novcev. Ko je zasedel italijanski prestol, si je pridobil kralji znamenito Marignolijevo zbirko denarja in tako preprečil, da ni bila ta dragocena zbirka prodana v inozemstvo. Ž njo je kraljeva zbirka obogatela zopet za več tisoč komadov. L. 1924 je štela 65.000, sedaj pa že 95.000 komadov in je tako največja denarna zbirka na svetu. Leta 1897 je pričel kralj pripravljati svoje monumentalno delo o denarstvu v srednjem veku in v sedanjosti. Dosled je izšlo že 12 zvezkov, v katerih je popisanih 54.000 novcev s tisoč slikami. Kraljeva zbirka se nahaja v drugem nadstropju Kvirinala in prebije kralj skoro ves svoj prosti čas v sobanah, kjer je njegova zbirka.

Umetnost poljubovanja

Znana stvar je že, da je kako zadevo tem težje izvršiti čim lažja izgleda na prvi pogled. To velja po mnenju filmske zvezdnice Jeanete Macdonaldove še prav posebno za scene s poljubljanjem. Baš to sceno morajo igralci najbolj vestno nastudirati in redko, da jo ponavljajo po desetkrat prej, ko je zrela za kopiranje in predvajanje v kinih. Spoznavajoč to, si je nabavila Macdonaldova celo knjižnico, broječo nad 3000 zvezkov, o ljubezni in njenih oblikah. V tej biblioteki poišče vselej sveta, kadar mora predstavljati v igri kako tujerodno deklico, da igra na ta način kar najbolj resnično svojo vlogo. Po mnenju Macdonaldove ima vsak narod svoj poseben način poljubljanja.



Naučite se pravilno pravilnih zračnih in solčnih kopeli

To se pravi: namažite se temeljito pred solčno kopeljo z

NIVEA CREME: Din 5.- do 22.-
NIVEA OLJE: Din 25.- do 35.-

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino svoje vrste sestavino evcerit. Oboje prepreči solčne opekline, oboje porjavi Vašo kožo, tudi pri oblačnem vremenu. NIVEA-CREMA učinkuje pri vročini hladno. NIVEA-OLJE Vas ščiti pri neprijetnem vremenu pred mrazenjem in s tem prehladom. Ne solčite se nikoli z mokrim telesom in se vedno prej namažite!

XXXVI

Jugosl. P. BEIERSDORF & Co. d. s. o. J. Maribor.

Slovanski živeli na Dunaju

SLAVNI DUNAJČANI, KI SO ČEŠKEGA POREKLA. — DUNAJSKI PATRON — RODOM ČEH.

Machat, češki poslanec v avstrijskem parlamentu, ki je bil izvoljen na Dunaju, je objavil nedavno zanimiv spis o Čehoslovakih na Dunaju.

O priliki ljudskega štetja l. 1900 je bilo med dunajskim prebivalstvom 552.000 ljudi porekla iz krajev današnje Češkoslovaške, nekoliko večje število pa je bilo pristojnih na Dunaj in Spodnjo Avstrijo. Torej več kakor ena četrtina dunajskega prebivalstva je izvirila iz Češkoslovaške. Uradna avstrijska statistika pa je ugotovljala seveda samo pristojnost v češkoslovaške kraje. Po narodnosti je bilo namreč število Čehov in Slovkov vedno manjše. To se je godilo očitno iz zanimivega dejstva, ki je navaja Machat:

L. 1910 je našela avstrijska službena statistika 98.000 Čehoslovakov. Po prevratu je bilo ugotovljeno, da se je nad 150.000 Čehoslovakov izselilo v osvobodjeno domovino, o priliki ljudskega štetja l. 1923 pa so kljub temu našli na Dunaju še 90.000 Čehoslovakov. Lehmannov dunajski adresar, zadnja izdaja, navaja nad 315.000 naslovov čeških prebivalcev. Med njimi je toliko čeških imen, da se to opazi že na prvi pogled. Enak vtis dobi sicer človek, kadar potuje na Dunaj in pogleda imena na raznih trgovinah. Češka imena boste dobili pri družinah, ki so se že popolnoma pomničile. Tako je dobili v Lehmannovem adresariju čisto češko ime »Svoboda« 1500 krat. Imena Jelinek, Dworak, Nowak, Prochazka, Doležal, katerih češkega izvora ne more prikriti nobena nemška transkripcija, pa so navedena po 1200 krat. Na Dunaju je približno 8000 članov družin z imenom Svoboda.

Čehi in Slovaki so bili na Dunaju večinoma delavci in obrtniki, dobili pa jih je bilo seveda tudi v drugih poklicih. V dunajskem Stadtparku je spomenik priljubljenega slikarja Canona, ki se je

pravzaprav pisal Strybka. Ta park je ustanovil dunajski občinski svetnik Jeleny, istotako češkega porekla. Češki arhitekt in mecen Hlavka je zgradil dvornc opero, dve cerkvi, akad. gimnazijo in palačo nadvojvode Viljema. Češkega porekla je bil tudi popularni kipar Wagner, kar je sam priznaval. Ponos dvorne opere, Marija Jeritza, se je pisala poprej Jedlička. Pa tudi drugi slavni pevec dvorne opere, Slezak, je rojen v glavnem mestu Moravske, v Brnu. Nedavno umrl predsednik avstrijskega parlamenta, Eldersch, se je rodil v Brnu, sedani njegovi naslednik dr. Renner pa v Sp. Dunajevicah na Moravskem. Na Češkem sta bila rojena bivša avstrijska kancelarja dr. Ramek in dr. Streeruwitz kakor tudi sedanji notranji minister Winkler. Predsednik avstrijske zvezne republike, dr. Miklas, izvira iz Šumave. Seveda so vsi ti potomci Nemcev, ki so se naselili na Češkem in Moravskem, vendar pa je med njimi tudi mnogo takih, ki so sprejeli nemško narodnost. Znani dunajski poslanec Volker se je n. pr. pisal preje Všeticka. Znani dramski pisatelj Paul Wilhelm je bil Vilim Dvořák iz Moravske.

In še več. Čehi so dali Dunaju tudi enega svetnika. Klement Marija Hofbauer, patron, ki ga je sv. stolica določila za Dunaj, se je pisal pravzaprav Dvořák in je izvirala njegova rodbina iz Znojma.

Čehi živijo tudi še dandanes v velikem številu na Dunaju in upravljajo tudi razne funkcije. Seveda sedaj ni več češkega priseljevanja, ki je trajalo vse do svetovne vojne. Pritok češkega prebivalstva na Dunaj se je popolnoma ustavil z osnovanjem samostojne češkoslovaške države, tako, da dandanes število Čehoslovakov na Dunaju, ki so bili tamkaj stoletja največja narodna manjšina, od leta do leta pada.

Vanderbilt se vadi v boksanju

Mladi Kornelij Vanderbilt, znani ameriški milijarder, je v ameriški javnosti radi svoje zakonske afere že dalj časa predmet splošne pozornosti. Povod za ločitev njegovega zakona je dal karikaturnist Peter Arno, ki pa sicer ni zagrešil prav nič drugega, kakor da so ga videli, da je nekoč z neke zabave spremljal Vanderbiltovo ženo proti domu. Stvar pa se je zdela mlademu milijarderju več kot sumljiva in njegova ljubosumnost je priklopila takoj do vrha. Ločitev bi se morala izvršiti v znanem »ločitvenem raj« v Renu. Slučajno pa se je tedaj mudil tamkaj tudi Peter Arno, ki je imel še to smolo, da ga je razjarjeni bogataš takoj zapazil. Ko je Vanderbilt zagledal predmet svoje jeze, je potegnil iz žepa samokres in gnil do smrti prestrašenega slikarja križem kražem skozi malo mesto. Končno — ko je bil Arno, že ves izmučen, dospel do kolodvora — je besni Vanderbilt dohitel svojega dozdevnega nasprotnika, dvignil pištolo in zaklical s hripavim glasom: »Ne, ne, ne bom Vas ustrelil. Premislil sem si in bom šel raje k Dempseyu, da me izvežba v boksanju, da Vas potem lahko temeljito prenikastim.« In Vanderbilt je bil res možbeseda. Z napetostjo se sedaj pričakuje, kako bo končala tekma z njegovim rivalom.

Sokolstvo

Sokolski tabor mariborske župe v Logarski dolini

Sokol je sprejel v svoj program taborenje že leta 1924 na redni skupščini v Slavonskem Brodu, vendar se ta točka do sedaj ni praktično izvajala. Mariborska sokolska župa se je že lani prav resno bavila z načrtom, da nudi svojim članom, zlasti seveda naraščajo, tudi taborenje. Ideja se pa je uresničila šele letos. V Logarski dolini, prav pri vhodu, kjer se odpre krasni pogled na gorske veličane, par korakov od drugega izvira Savinje, je postavljen tabor. Na prijazni trati ob novi cesti stoji 11 šotorov, v katerih prebiva 32 članov in naraščajnikov. Šotori so novi in močni, visoko dvignjeni in dovoji prostorni. Sredi tabora se nahaja taborno ognjišče, za njim jambor s trobojnico.

Vodstvo tabora je poverjeno agilnemu sokolskemu delavcu, učitelju Hočevanju, ki se trudi po vsej svoji moči, da napravi bivanje v taboru čim bolj prijetno. V kuhinji pa pomaga gospa Apihova, ki ravnatoko spi pod šotorom.

Ogromno igrišče, na njem neobhodno potrebna Wolley-bal mreža, krasna okolica, in predvsem v taki bližini se nahajajoče planine skrbijo, da udeležencem ni nikoli dolgočasno.

Dnevni red je pester — smoteno je dan razdeljen na delo, vežbe in počitek. Žal, da ni še rednega kopanja, nikjer namreč ni dovolj globoke vode. Savinja, ki je ravnokar pritekla izpod skal, pa je ledeno mrzla.

Flanine vabijo — pred nami se dviga Ojstrica, do slapa in Okrešlja ni predaleč, na drugi strani pa se dvigajo Solčavske planine.

Sredi teh velikanov leži tabor in v njem prebiva peščica mladih mož, veselih in zadovoljnih, vsak izmed njih se zaveda, da prav izrablja počitnice. Izletniki in letovičarji se ne morejo načuditi krasno razvitim telesom, ki jih je solnce tako lepo ožgalo.

A fantje so danes nekako otožni in tihi — vzrok mi je kaj razumljiv. V ponedeljek bo konec, treba se bo ločiti od lepega prostora in se vrniti domov v mesto.

Isti dan pa dobi platneno mesto nove prebivalce — dekleta se bodo nastanila in ostala prav tako tri tedne.

Tabor v Logarski dolini je prvi sokolski tabor te vrste. Ni mu glavni namen počitek ali letovišče, temveč delo in resna šola za življenje, saj zahteva od slehernega udeleženca mnogo samostojnosti in volje do resnega dela, vzbuja čut prijateljstva in medsebojne odvisnosti, predvsem pa je najlepša prilika za proučevanje ideologije.

Sokolsko društvo na Pragerskem

prideji v nedeljo dne 2. avgusta svoj prvi javni telovadni nastop združen z veliko javno veselico na dvorišču brata Muleja nasproti kolodvora z začetkom ob 15. uri. Pri nastopu in plesu bo igrala prvovrstna godba na pihala. Prvovrstne pijače in jedila v lastni režiji po najnižji ceni. Vsa okoliška društva in prijatelji Sokolstva vabljani k obilni udeležbi.

Sport

IZ LNP.

Finale za prvenstvo LNP med ISSK Mariborom in SK Svobodo (Ljubljana) se bo vršilo dne 2. avgusta v Ljubljani, ker SK Svoboda ni pristal na drug termin.

Redna glavna skupščina LNP se bo vršila 2. avgusta ob 8. v dvorani Delavske zbornice z dnevnim redom, ki ga predpisuje čl. 16 podsaveznih pravil. Opozarjajo se klubi ponovno, da morajo biti predani samostojni predlogi v smislu pravil tajniku podsaveza najmanj šest dni pred občinim zborom. Da se onemogoči event. izdajanje dveh ali celo več poverilnic za redni občni zbor LNP, bo n. o. LNP tudi letos poslal klubom uradne poverilnice.

Praga - Maribor.

SK Železničar priredi v prvi polovici meseca avgusta medmestni težkoatletski dvomatch Praga-Maribor. Nastopili bodo po štirje rokoborci in boksarji.

Sadno drevje

seka jo v Kaliforniji, kjer je nastal velik zastoj v trgovini s sadjem. Za ta korak se je odločila zveza farmarjev sadijgojcev, ker je prepričana, da se bo samo na ta način posrečilo zaustaviti padanje cen sadju in omogoči prodajo preostalega sadja. Posekali so več kot sto tisoč sadnih dreves. V dolino San Joazim pa so navozili nekaj tisoč sadja, da bo tam segnil in bil na ta način izločen iz trga. Ta način spominja v mnogočem na prostovoljno uničevanje nasadov kave v Braziliji in kurjenje s pšenico v Kanadi.

M. Zevnecov

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

165

Stala je nedaleč od gradu.

Obenem z ostalimi skupinami je zapustil grad tudi Mongomeri na čelu kakih štiridesetih vojakov, dobro oboroženih in oskrbljenih z vsem, česar je treba, da vložijo vrata ali pa zvežeš in zamašiš usta ujetniku.

Kmalu je dospel v ulico Fago; prvo je bilo, da je zaprl izhoda ulice z dvema oddelkoma arkebuzirjev, ki sta šlela po deset mož; ukazal jima je, naj postrelita vse, kar bi poizkusilo pobegniti skozi.

Z dvajsetorico vojakov, ki mu je še ostala, se je obrnil kapitan proti »Velikemu cesarju Karlu«.

Hišna vrata so bila zaprta.

Krčma je ležala v najglobljem miru.

Skozi okna ni bilo videti nobene luči.

Mongomeri je potrkal.

V njegovo veliko presenečenje so se odprla vrata takoj.

»Vraga!« je dejal kapitan sam pri sebi; »ta vrata se odpirajo pa res lahko!... Ali mi bo tukaj tudi izpodletelo?«

Med tem je bil že stopil v veliko sobo, kamor ga je povedel krčmar, sključen v dve gubi.

»Vojake je bil pustil na ulici.«

»Mož,« je dejal, »ali imate v hiši popotnike?«

»Da, gospod prežlahtni.«

»Govorite odkrito! Koliko jih je? Opozarjam vas, da lahko zaigrate glavo, ako poizkusite voditi kraljevsko pravico za nos.«

»Bog mi stoji na strani, prežlahtni gospod! V tem trenutku prenočuje pet popotnikov, kar me seveda jako vešeli, saj že dolgo ni bilo takšnega zaslužka...«

»Kaj delajo zdaj?«

»Najbrže, da spe...«

»Dobro, vrli mož. Prišel sem, da aretiram te tujce v imenu kralja; moji vojniki pridejo noter, in vse se izvrši brez hrupa in škandala — treba je samo, da mi pokazete vrata njihovih čumuat.«

»Zvest služabnik Njegovega Velikanstva s m,« je dejal krčmar in se poklonil do tal, in kljub škodi, ki je utegne trpeti moja gostilna, vas hočem ubogati prežlahtni gospod.«

»To je res vrli mož,« si je mislil Mongomeri.

»Kar pokličite svoje vojske...« je zaključil krčmar.

»Počakajte še malo. Ali nista med popotniki dva, ki nista še dolgo tu?«

»Da, gospod. Najmlajša dva.«

Mongomeri je kar trepetal.

Zdaj je bila vsa njegova srečna bodočnost na kocki.

»Povejte mi, kako jima je ime?« je dejal z glasom hripavim od razburjenja.

»Slišal sem, kako se kličeta ta dva plemenitaša med seboj; enemu je ime Manfred, drugemu pa Lantne.«

»Krčmar!« je vzkliknil Mongomeri, žareč od radosti, »obljubim vam petdeset srebrnih tolarjev, in pogubljen naj bom na veke, če vam jih ne prinesem jutri osebno... Dajte, pokažite mi sobo, kjer spita ta dva: ostali me brigajo malo.«

Kapitan se je obrnil proti vratom, ki so bila ostala odprta, da bi poklical svoje vojske.

Ta hip pa so se odprla steklena vrata v ozadju te sobe; na prag je stopila človeška postava, in zaslišal se je porogljiv, nosljajoč ironičen glas:

»Ne trudite se in ne kličite svojih vojakov, gospod Mongomeri; sami se udamo kralju!«

»Tribulet!« je vzkliknil Mongomeri zasoplo.

»Da, Tribulet, ki je prišel iz Bastilje nalašč zato, da vam pomore izvršiti kraljevo povelja, dragi moj!«

»Tribulet!« je ponavljal kapitan ves ožračen.

»Tribulet, pripravljen povedati Njegovemu Velikanstvu, kako vestno in spretno ste me prepeljali v Bastiljo!«

»Govorite tiše!« je rekel Mongomeri in se ozrl z grozo na svoje vojske.

»Bodite sami tako prijazni in zaprite vrata, če nečete, da slišijo, kako ste nalagali kralja, ko ste mu zatrdili, da ste me aretirali ino dvedli v Bastiljo.«

Mongomeri je ubogal z osuplo poslušnostjo; nato se je vrnil k Tribuletu.

»Med vojski so ljudje, ki imajo dobra ušesa... Ali se vam ne zdi pametno, da bi pognali domov to četo, ki dela brez koristi navlako na ulici?«

»Brez koristi!« je ponovil Mongomeri, polumrtve od osuplosti.

»Bogme! Človek bi rekel, da; saj se udamo drage volje — jaz in moja prijatelja...«

»Vaša prijatelja!...«

»Brez dvoma... Dva draga prijatelja, mlada moža, ki vesta dobro, kaj dolgujeta ukazom našega dobrega Franca kralja Valoaškega; kajti zatrdim vam lahko, da so Manfreda in Lantneja hudo obrekovali; ona kar hrepenita, da bi šla v ječo... z edinim pogojem, da ju spremim jaz in stopim z njima vred pred kralja, ki bo gotovo jako vesel, ko me zopet zagleda... Hotel sem ju odvrgniti od te namere, toda pokazala sta trdoglavost, ki je nič kaj ne razumem... Torej, dragi kapitan, ali hočete, da ju pokličem in da se postavimo skupaj

v sredo vaših vojakov? ... Evo Tribuleta! zakličeta z zvonkim glasom Manfred in Lantne. Evo slavnega Tribuleta, ki prihaja iz Bastilje, kamor ga je bil odvedel gospod De Mongomeri!... Kajti, hvala Bogu, to ve danes že vsak vrabec na strehi, kako lahko je uiti iz Bastilje...«

Mongomeri ga ni poslušal dalje.

Skočil je na ulico, zaprl skrbno vrata za seboj in ukazal seržantu, naj odpokliče obe straži na konceh ulice in odvede vso četo nazaj v grad.

»Nikogar ni v tej krčmi,« je zaključil. »Ptički so nam ušli,« toda povprašati hočem krčmarja; morda najdem vendarle kako sled.

Presenečen in polaskan vsled odlikovanja, da mu poveljnik pojasnjuje svoje ravnanje, je hitel seržant zbirati svojo četo, dočim se je vrnil Mongomeri v gostilno.

»Anžovinskega vina nam daj, krčmar!« je ukazal Tribulet, in udaril s pestjo ob mizo.

Mignil je Mongomeriju z roko in pripomnil šaljivo: »To je kaplica, ki jo ima Njegovo Velikanstvo najraje; tisto vino je, ki ga cenijo njegovi norec pred vsemi; potemtakem je tudi tisto, ki mora tekni njegovega gardnemu kapitanu!«

Krčmar je postavil na mizo obilen kositern vrč in izginil nemudoma, pokoravaje se Tribuletovemu mignjenju.

Tribulet je nallil dva kozarca.

»Kaj, če bi obnovila razgovor tam, kjer sva ga prekinila?« je dejal in postavil kozarec, ki ga je bil izpraznil v dušku, na mizo.

»Kje sva ga pustila?« je zajecjal Mongomeri.

»Ah, gospod kapitan. Slab je vaš spomin. Vidim, da vam moram pomagati... Ako pomnite dobro, ste me prišli pod pazduho, odvedli me iz Luvra in me prosili, da naj vas podpiram pri kralju, domišljaje si, da sem si zopet pridobil njegovo milost.«

»To je resnica; kam merite z njo?«

»Takoj izveste. Izneveril sem vaši družbi, za kar vas prosim prav iskreno oprostjenja; ko ste se vrnili v Luvr, vam je ukazal kralj, da me odvedete nemudoma v Bastiljo in me pehnite v kako pozabljeno luknjo, kjer nihče ne sliši ječati nesrečnika, ki ga puščajo umirati... saj veste, kaj so takšne pozabljene luknje!«

»Kako veste to?« je dejal Mongomeri, ki se mu je vračala po malem prisotnost duha.

Zadošča naj vam, da vem, vrli moj kapitan. Drugo jutro ste potem javili kralju, da tičim po vaši zaslugi v varnem zavetju — v najbolj pozabljeni luknji Bastilje, Zlagali ste se, dragi moj, in to je bil začetek vaše sijajne kariere.«

»Že mogoče... in kaj potem?«

V mesnici Tomšičeva ulica 35
prodajam govedino po Din 10.- in 12.-,
teletino po Din 10.- in 12.-. Se pri-
poroča za obilen obisk Jože Radi,
2122

Najlepše darilo
je zlato nalivno pero! Prav lepo izbiri-
dobite pri Knjigarni Tiskovne zadru-
ge, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Očala sem pozabil dne 22. t. m.
na mizi na glavni pošti. Poštenega naj-
ditelja se prosim, da jih odda hišniku
Narodnega doma. 2137

Pozor!
Radi bolezni oddam dobro idočo go-
stilno takoj v najem. Kje pove uprava
tega lista 2134



nastopniki se sprejmejo

Za prihodnje šolsko leto
sprejme tri dijakinje ali dijake v popol-
no oskrbo samostojna vdova gospa
Rozman, Maribor, Betnavska cesta 18.
2138

Ali že veste,
da pere »Triumf« Pavel Nedog ovrta-
nike tako lepo, da izgleda o kot novi?

Spomnite se CMD!

Nabavljatna zadruga na Rotovškem trgu
sprejme 2 vajenca za trgovino s po-
trebno šolsko predizobrazbo. 2128

Lepo meblirano sobo
in eno prazno sobo s posebnim vho-
dom v vili oddam. Košarjeva ul. 38.
2133

Otvoritev vinotoča.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom
odprl v nedeljo, dne 26. julija VINOTOC.
Točil bom najboljša vina.

Ivan Breclj, posestnik Počehova 38
preje dr. Lerber 2121

NAJNOVEJŠI MODNI LISTI

za jesen in zimo so pravkar došli. Oglejte si
veliko izbiro pri TISKOVNI ZADRUGI, MA-
RIBOR, Aleksandrova c. 13. 2119

V nedeljo vsi v

Sv. Martin pri Vurbergu

Gostilna Kostanjšek ima

VRTNI KONCERT
dobro vino
in piščance

Poseben avtobus vozi ob 3. uri popoldne iz Glavnega
trga in zvečer nazaj. 2146

SLOVITI FRANCOSKI

CIRKUS 4 FRÈRES AMAR

PRISPE V NAJKRAJŠEM ČASU V MARIBOR

s svojimi 300 artisti, 500 živalmi, 80 vozovi,
3 manežami, velikim šotorom s 4 jamborli

Cirkus bo nastanjen na Magdalenskem trgu

Cirkus potuje v Avstrijo in na Češko-
slovaško in se ustavi samo za 5 dni v

Mariboru. Doslej je bil na turneji no

vsej Evrope, Aziji, Afriki in potuje na-

zal v Francijo.